

I N V E N T O I N T I R A P O R T T I

ESPOO

Lasihtin asemakaava-alueen koillisosa

arkeologinen tarkkuusinventointi

16. – 19.11.2020

Museovirasto

ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT

JOHANNA SEPPÄ

Tiivistelmä

Espoon Kauklahdessa on vireillä Lasihtin asemakaavan 522400 laatiminen. Kaava-alueelta ei tällä hetkellä tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Espoonjoen arkeologiseen esiselvitykseen perustuen Lasihtin kaava-alueen koillisosassa tehtiin arkeologinen tarkkuusinventointi. Inventoinnissa selvitettiin, onko alueella ennestään tuntemattomia, muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskus tilasi puitesopimuksen perusteella työn Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta, ja maastotyöt tehtiin 16.–19.11.2020. Tutkimusalueelle kaivettiin kaivinkoneella 11 koeojaa ja 21 koekuoppaa, joilla pyrittiin kattamaan koko kaavoitettava alue. Koeojista saatujen tulosten perusteella pellon alueella ei ole kiinteitä rakenteita tai muuta muinaisjäännökseen viittaavaa. Kyntökerroksessa on jonkin verran historiallisen ajan löytöjä, ne liittyvät läheisiin kylätontteihin. Ainoat poikkeamat savimaasta olivat koeojan 6 pohjoispään heikko hiilikerros ja koeojan 8 kaksi kiveä.

Sisällysluettelo

Arkisto- ja rekisteritiedot	1
Peruskarttaote	2
1. Johdanto.....	3
2. Kohteen tyyppi, sijainti ja maasto.....	4
3. Tutkimukset ja havainnot.....	8
3.1. Tutkimushistoria.....	8
3.2. Tutkimusmenetelmät	9
3.3. Koeajat ja koekuopat.....	11
3.4. Löydöt.....	25
4. Tulokset.....	25
Valokuvaluettelo.....	26
Karttaluettelo	27
Kartat.....	28
Liitteet	30

Kannen kuva: akdg6613: Työkuva. Koeaja 4 kaivetaan. Pohjoisesta.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta: Espoo
Tutkimuskohde: Lasihytin asemakaava-alueen koillisosa
Kohteen ajoitus: kaikki periodit
Osoite: Vantinportti 6
Kiinteistötunnus: 4:83, 6:34
Omistaja: Espoon kaupunki
Muinaisjäännöstunnus: -
Kohteen koordinaatit (ETRS-TM35FIN): P: 6675170, I: 367525 tutkimusalue keskikoordinaatti
Kohteen koordinaatit (ETRS-GK25): P: 6675506, I: 25478406
Kenttätöaika: 16. – 19.11.2020
Tutkimuksen laatu: tarkkuusinventointi
Tutkimuksen laajuus: hankealue 0,09 km²
tutkittu alue: kaivinkoneella kaivettuja koeojia 11 kpl ja koepistoja 21 kpl, avattu ala yhteensä noin 252 m² (0,0002522 km²)
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut
Kenttätöönjohtaja: FM Johanna Seppä
Apulaistutkija: HuK Olli Eranti
Tutkimuslupa: -
Lausunto: -
Tilaja: Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskus
Löydöt: ei talletettuja löytöjä
Raportti: Museovirasto, Espoon kaupunginmuseumuseo, tilaaja
Digitaalikuvat: akdg6614:1 – 31

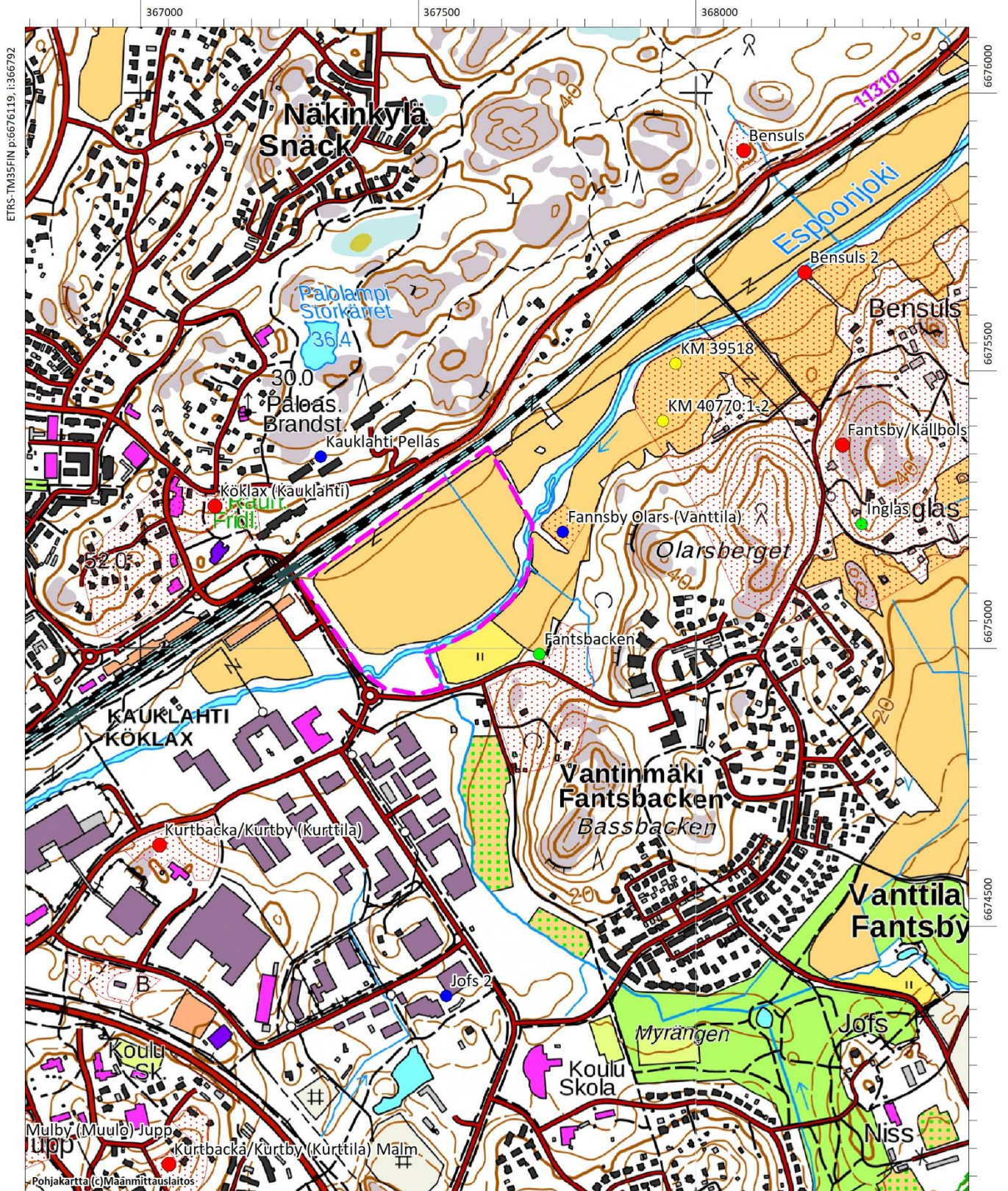
Aikaisemmat arkeologiset tutkimukset:

Teija Nurminen, Espoon keskiaikaiset kylämäet, inventointi 2000, Espoon kaupunginmuseumuseo.
Georg Haggrén ja Päivi Hakanpää, Espoo Kauklahti Saka, Koekaivaus 2002, Museovirasto, RHO.
Georg Haggrén, Espoo Kauklahti Saka, Kaivaus 2003, Museovirasto, RHO.
Andreas Koivisto ja V.-P. Suhonen, Espoon Kaukalahden Vantinportin arkeologiset tutkimukset 2008, Museovirasto, RHO.
Riikka Tevali, Espoo Kauklahti Espoonjoki. Historiallisen ajan paalurakennelman arkeologinen tutkimus 2015, Museovirasto
Teemu Mökkönen, Espoo Espoonjoki, Arkeologinen esiselvitys Espoonjoen kunnostusalueella sekä jokivarren kaavoitus- ja tiehankealueilla välillä Kirkkojärvi – Lasihytti 2018, Museovirasto, Arkeologiset kenttäpalvelut.

Internet-lähteet: Arkistolaitoksen digitaaliarkisto, <http://digi.narc.fi>
Espoon kaupungin karttapalvelu, <https://kartat.espoo.fi>
Maanmittauslaitoksen vanhat painetut kartat, <https://vanhatkartat.fi>

Peruskarttaote inventointialueesta

- ▮ Lasihtin asemakaava-alueen koillisosa
- ▮ muinaisjäännösrekisterin mukainen muinaisjäännösrajaus
- muinaisjäännös
- muinaisjäännöksen alakohde
- irtolöytöpaikka
- tentatiivikohde

1. Johdanto

Espoon Kauklahdessa on vireillä Lasihtin asemakaavan 522400 laatiminen. Kaava-alueelta ei tällä hetkellä tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Espoonjoen kunnostusalueelle ja jokivarren kaavoitus- ja tiehankealueille välillä Kirkkojärvi – Lasihtti on laadittu vuonna 2018 arkeologinen esiselvitys. Esiselvityksen perusteella muinaisjäännösten löytyminen on hyvin todennäköistä Vadet – Lasihtti -välisellä alueella, jossa nykyiseltä peltoalueelta on tehty rautakaudelle, keskiajalle tai varhaiselle uudelle ajalle ajoittuvia esinelöytöjä hyvin läheltä jokea. Espoonjoen arkeologiseen esiselvitykseen perustuen Lasihtin kaava-alueen koillisosassa tehtiin arkeologinen tarkkuusinventointi. Inventoinnissa selvitettiin, onko alueella ennestään tuntemattomia, muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Espoon kaupungin kaupunkisuunnittelukeskus tilasi työn Museoviraston Arkeologisilta kenttäpalveluilta puitesopimuksen perusteella, ja kenttätöosuus tehtiin 16.–19.11.2020. Inventoinnin kenttätöön tekivät FM Johanna Seppä ja HuK Olli Eranti apunaan Cityremcon Oy:n kaivinkone. Sää oli inventoinnin aikaan syksyisen vaihteleva ja kenttätöaika päivittäin valon puutteen takia normaalia lyhyempi.

Helsingissä 4.12.2020

Johanna Seppä, FM

2. Kohteen tyyppi, sijainti ja maasto

Tutkimusalue sijaitsee Espoon Kauklahdessa, Espoonjoen alajuoksulla, joen pohjoisrannalla, 500 metriä Kauklahden juna-asemasta itään. Maasto on alavaa ja tasaista avointa peltoa. Pieni osa tutkimusalueesta on myös joen eteläpuolella, jossa pelto on metsittynyt. Tutkimusalue rajautui länsipuolella tiehen (Vantinportti), pohjoisessa junanrataan ja etelässä jokeen. Tutkimusalueen koko oli noin 8 hehtaaria ja korkeuseroa sillä on hyvin vähän. Suurimmaksi osaksi se on vain kolmesta neljään metriä meren pinnan yläpuolella, aivan pohjoisreunalla on hieman korkeampaa. Espoonjoen laakso on ollut merenlahtena ajanlaskun taitteen tietämille, jolloin meren pinnan korkeus on ollut 5 m mpy (Mökkönen 2018:3). Karttatarkastelun perusteella alue on ollut koko käyttöhistoriansa ajan peltoviljelyksessä. Pellon ympäristössä on kiinteitä muinaisjäännöksiä, lähinnä historiallisen ajan kylätontteja, jotka sijaitsevat korkeammilla maastonkohdilla. Pellosta on löytynyt metallinilmaisimella historiallisen ajan irtolöytöjä.

Lähikohteita ovat pellon luoteispuolella sijaitseva Köklax (Kauklahti) 1000001857 historiallinen kyläpaikka ja kaakkoispuolella sijaitseva Fannsbys Olars (Vanttila) 1000024868 historiallisen ajan löytöpaikka.

Akdg6614:24. Panoraama. Näkymä inventointialueesta idän suunnasta. Vasemalla Espoonjoki. Rantapello on hyvin tasainen.

Akdg6614:22. Panoraama. Näkymä joen rantaan ja Fannsbys löytöpaikan suuntaan inventointialueen kaakkoiskulmassa. Lännestä.

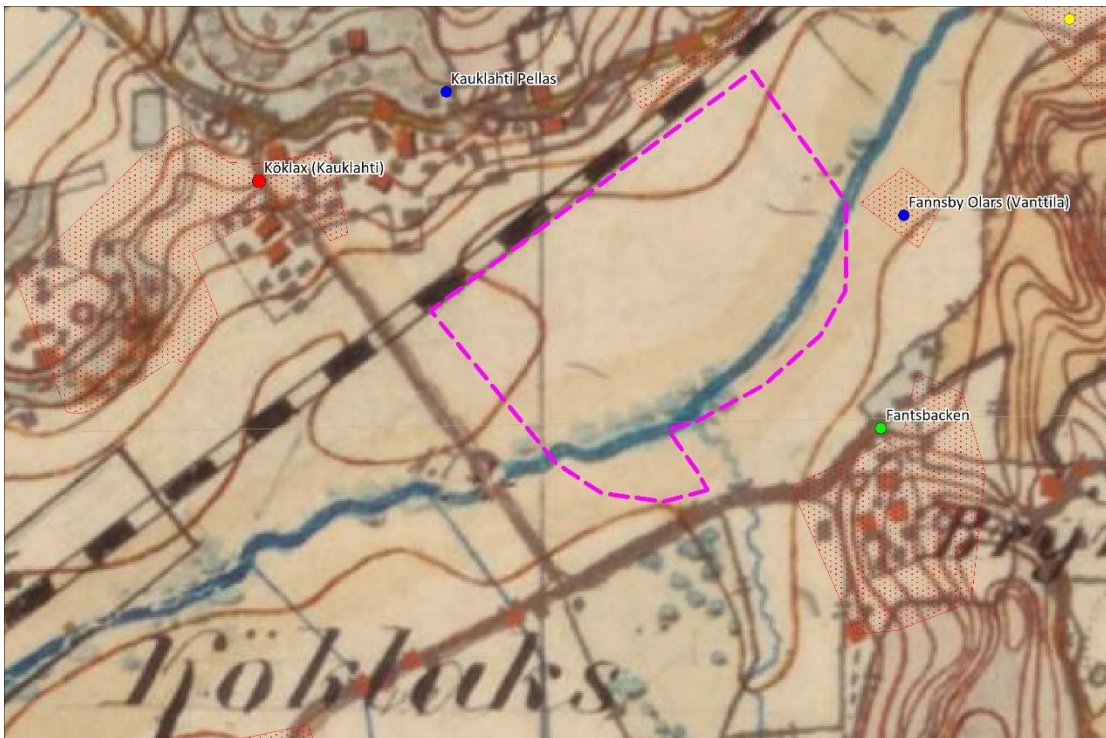
Akdg6614:23. Yleiskuva. Näkymä inventointialueen itälaidasta. Etelästä. Inventointialueen koilliskulmassa maasto nousee hieman.

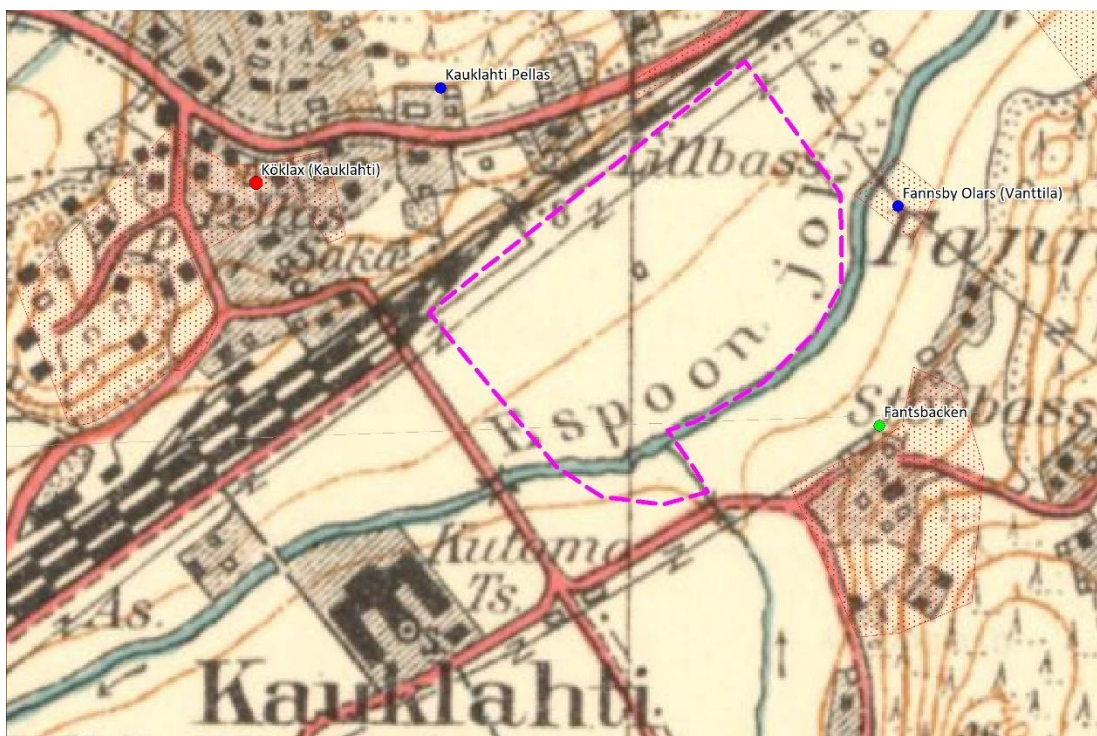
Akdg6614:7. Inventointialuetta joen eteläpuolella Vantinmäentien varressa. Lännestä. Metsittynyttä peltoa.

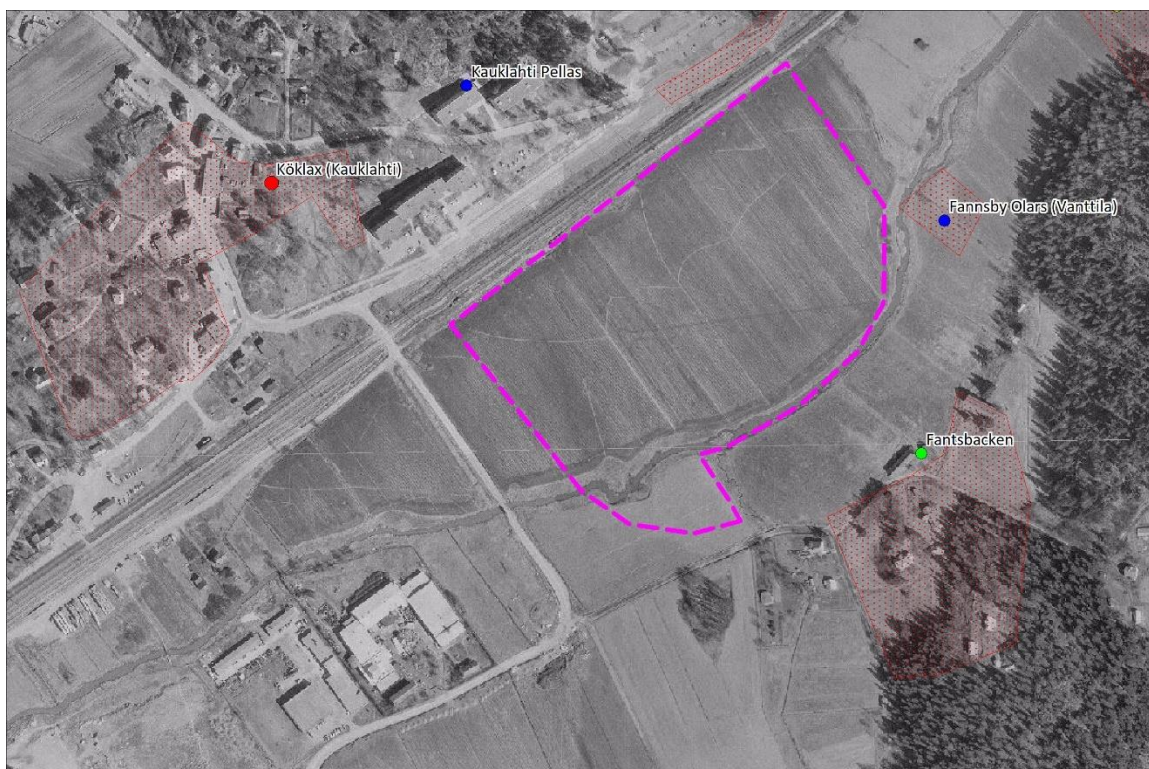
Ote kartasta Vanntila/Fantsby, Kauklahti/Köklax, Kurttila/ Kurtby ja Mulby 1758–1763. Tutkimusalue on ympyröity. Ei mittakaavassa. Lähde Kansallisarkisto, Signum B7:10/3-14, www.narc.fi

Ote Senaatinkartasta vuodelta 1885 ja tutkimusalue asemoituna siihen. Alue on peltoa. Ei mittakaavassa. Lähde www.vanhatkartat.fi

Ote peruskartasta vuodelta 1939 ja tutkimusalue asemoituna siihen. Ei mittakaavassa. Lähde www.vanhakartat.fi

Tutkimusalue asemoituna vuoden 1976 ilmakuvaan. Pellossa ei näy selkeitä värieroja, jotka viittaisivat kulttuurikerrokseen alueella. Ei mittakaavassa. Lähde Espoon kaupungin karttapalvelu www.kartat.espoo.fi

Tutkimusalue asemoituna vuoden 2011 ilmakuvaa. Vantinportin tie on rakenteilla. Länsireunalla ja joen eteläpuolella näkyy muokattua maata. Ei mittakaavassa. Lähde Espoon kaupungin karttapalvelu www.kartat.espoo.fi

3. Tutkimukset ja havainnot

3.1. Tutkimushistoria

Kauklahti on Espoon vanhimpia kyliä ja Espoonjoen alajuoksun asutuksen keskus. Edulliselle paikalle suojaisten merenlahden perukkaan ja Espoonjoen suulle muodostunut Kauklahti mainitaan säilyneissä lähteissä ensi kerran vuonna 1451. Lähimmät arkeologiset kaivaustutkimukset on tehty junanradan pohjoispuolella Kaukalahden kylän alueella. Kaukalahden kylätontilla tehtiin vuosina 2002–2003 arkeologisia pelastuskaivauksia uuden seurakuntatalon rakentamisen vuoksi. Kesän 2002 koekaivausten aikana löytyi uuninperustuksia keskiajalta 1900-luvulle. Uunien ympärillä olleista kulttuurimaakerroksista löytynyt esineistö ajoittuu 1100–ja 1700-lukujen väliseen aikaan. Löydöt tukevat sitä käsitystä, että Espoonjoen suisto ja Kaukalahden kylä asutettiin viimeistään 1100- ja 1200-luvuilla. Pelastuskaivauksia jatkettiin kesällä 2003 kylätontin ylärinteen puoleisessa osassa. Myös tämä alue varmistui Kaukalahden kylän keskiaikaisen tonttimaan osaksi. Kesän 2003 kaivauksissa löytyi mm. vanhojen rakennusten perustuksia ja hautausmaa. Vuonna 2008 tehtiin koekaivaus, koska Kaukalahden kylän keskiaikaisen tonttimaan kaakkoisreunaan suunniteltiin Vantinportti-nimistä liikenneväylää. Samalla tuli rakennettavaksi Viljapolku-niminen katu. Koekaivausten perusteella Vantinportin alueella ja Viljapolun eteläosassa ei ollut tarvetta arkeologisille jatkotutkimuksille. Koeojissa tuli vastaan tiivistä savea.

Inventointialuetta lähimmät löydöt ovat joen eteläpuolelta. Fannsby Olars (Vanttila) on löytöpaikka, josta on metallinilmaisimella löytynyt ns. kukkohana. Paikka saattaa olla Fannsbyn kylän vanhin tonttima. Vuoden 1758 kartan mukaan toinen joen ylittävistä silloista on sijainnut löytöpaikan vieressä. Historiallisen ajan kyläpaikka Fannsby/Källbolstad (Vanttila) 1000001828 sijaitsee noin 200 metriä löytöpaikasta itään.

Suoranaisesti inventointialueeseen kohdistunut tutkimus on Teemu Mökkösen tekemä arkeologinen esiselvitys Espoonjoen kunnostusalueella sekä jokivarren kaavoitus- ja tiehankealueilla välillä Kirkkojärvi –

Lasihytti vuonna 2018. Espoonjoen laakso välillä Espoonväylä – Lasihytti, on jokiuomaa, jonka rannat ovat olleet pohjoisessa Muurlan (Morby) kylän viljelysmaita, ja etelämpänä Vanttilan (Fantsby), Kaukalahden (Köklax) ja Muulon (Mulby) kylien viljelysmaita. Alue on kuvattuna ensimmäisen kerran 1700-luvun kartoissa. Jokiuomaan ei ole kuvattuna muita rakenteita kuin siltoja (Muulo, Vanttila, Vadet). Lasinhytin alueelta tunnetaan historialliselle ajalle, 1200-luvulta 1700-luvulle ajoittuvia kiinteitä kalastusrakenteita, jotka paljastuivat sattumalta jokipenkan maanvyörymässä (Tevali 2015, kohde Espoo Mulby (Muulo) Lasilaakso 1000027427). Espoonjoen kaakkoisrannalta, joen ja Fannsby/Källbolstad (Vanttila) väliseltä pellolta, on löydetty metallinetsinnässä viikinkiaikaisen linturiipuksen katkelma (KM 39147:1), kaksi keskiajan lopulle ja uudenajan alkuun (1400–1600-luvut) ajoittuvaa kukkohanaa (KM 39518; KM 40308:1), pronssipadan kahva ja jalka (KM 40770:1-2) ja muuta historiallisen ajan löytöaineistoa. Nämä löydöt on tehty alle sadan metrin päästä joesta. (Mökkönen 2018:8). Vadet – Lasihytti -aluetta pidetään muinaisjäännösten kannalta hyvin potentiaalisena, joskin vaikeasti ennustettavana (Mökkönen 2018:13 – 16).

Metallinilmaisinelöytöjen ajankohtaisesta tilanteesta tiedusteltiin sähköpostitse Suomen Metallinetsijät yhdistykseltä, koska harkinnassa oli pyytää jäseniä avuksi inventointiin. Pelto on jo käyty monta kertaa lävitse ja löytötietoja on toimitettu Museovirastoon (sähköposti Hannu Tiihoselta Johanna Sepälle 23.10.2020). Matkaikoinin kappaleiden ja kulkusen löytöpaikat saatiin tietoon kartalle merkittynä, ja ne sijoittuvat pellon länsipuoliskoon. Tippiarahoja ja erilaisia kolikoita on pellosta tiettävästi myös löytynyt. Näiden tietojen perusteella todettiin, ettei uudelle etsinnälle ole tarvetta.

3.2. Tutkimusmenetelmät

Pelto on ollut suorakylvössä, joten pintapoimintaa ei voinut tehdä. Aluetta tutkittiin kaivamalla kaivinkoneella koeojia pellon eri puolille mahdollisimman kattavasti. Ilmakuvien tai vanhojen karttojen perusteella pellossa ei ollut mitään erityisesti poikkeavaa tai potentiaalisempaa aluetta. Muinaisjäännösalueiden lähiseudut eli korkeampi pohjoisreuna ja joen eteläpuolen Fannsby Olarsin viereinen ranta olivat erityistarkastelussa. Ojat kaivettiin noin metrin levyisellä kauhalla kyntökerroksen pohjaan tai hieman sen alapuolelle. Ojat olivat pellon lyhyemmän sivun suuntaisia eli noin luoteesta kaakkoon (pohjoisesta ylärinteestä kohti jokea). Ojien kaivaminen aloitettiin pellon itäreunasta ja edettiin kohti länsireunaa. Kyntökerroksen alaisesta saven pinnasta pyrittiin havaitsemaan säilyneitä kulttuurikerroksia. Ojien pituus vaihteli tilanteen mukaan ollen 7 – 150 metriä. Ojat valokuvattiin ja mitattiin VRS-tarkkuusgps-laitteella (Topgon GRS-1). Metsittyneeseen alueeseen joen eteläpuolella kuopat kaivettiin lapiolla. Lapiolla kaivetut kuopat olivat pieniä, noin 30 x 30 cm. Mittaukset on tehty Espoon kaupungin käyttämään koordinaatistoon ETRS-GK25, N2000. Peruskarttapohjaisissa kartoissa koordinaatisto on ETRS-TM35FIN. Kaivun aikana havaitut kyntökerrokseen sekoittuneet esinelöydöt poimittiin talteen, mutta niitä ei seulottu esiin mitenkään systemaattisesti. Märkä ja tahmea savimaa kuitenkin hankaloitti tällaista havainnointia. Johanna Seppä ja Olli Eranti vuorottelivat koneen valvonnassa ja mittausdokumentoinnissa. Johanna Seppä vastasi valokuvista ja muistiinpanoista sekä raportin koostamisesta. Löydöt puhdistettiin ja valokuvattiin, mutta niitä ei talletettu kokoelmiin. Valokuvat on luetteloitu MuseumPlus-kokoelmanhallintajärjestelmään numeroilla Akdg6614:1-31.

Työpäiviä kenttätöyöhön käytettiin neljä. Varsinaiseen kaivamiseen käytettävä päivittäinen kenttätöyöaika oli marraskuun valoisan ajan lyhydestä johtuen tavallista lyhyempi. Kaivinkone saattoi tehdä valmiiden koeojien peittämistä aamun ja illan pimeinä tunteina. Koeojia kaivettiin aamuyhdeksästä kello kahteen, jonka jälkeen kaivinkone jatkoi peittämistä. Kahden ja kolmen välillä kaivettiin lapiokuoppia joen eteläpuolelle. Viimeinen kenttätöypäivä oli pelkkää kaivinkonetäyttöä.

Akdg6614:2. Työkuva. Koejoja 1 kaivetaan. Pohjoisesta.

Akdg6614:9. Koekuopitusta joen eteläpuolella Vantinmäentien varressa. Lännestä.

3.3. Koeajat ja koekuopat

Oja 1

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675396, I (ETRS-GK25) 25478252

Mitat: 1 x 150 metriä

Havainnot: Pohjoispäässä noin 20 metrin matkalla kyntökerroksessa on runsaimmin posliinin paloja, löydöt vähenevät etelää kohti. Kyntökerros ei juuri erotu pohjasavesta. Löydöt ovat vihreää pullolasia, posliinia, punasaviastioiden paloja ja kivisavikeramiikka-astian pohjakappale. Valokuvat liitteessä I.

Akdg6614:3. Koeaja 1. Etelästä.

Oja 2

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675470, I (ETRS-GK25) 25478257

Mitat: 1 x 57 metriä

Havainnot: Kyntökerros on ohut, vain 25 cm. Koko syvyys vain 35-40 cm. Pohjasavi on punertavan ruostepilkkuista. Vähemmän esinehavaintoja (posliininpaloja) kyntökerroksesta kuin ojassa 1. Löytöjä ei talletettu.

Akdg6614:4. Koeoja 2. Etelästä.

Akdg6614:5. Koeoja 2 profiili.

Oja 3

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675471, I (ETRS-GK25) 25478337

Mitat: 1 x 32 metriä

Havainnot: Normaali kyntökerros, savimaata. Ei löytöjä.

Akdg6614: 11. Koeoja 3. Etelästä.

Akdg6614:12. Lähikuva, koeoja 3. Etelästä.

Oja4

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675404, I (ETRS-GK25) 25478447

Mitat: 1 x 32 metriä

Havainnot: Ohut muokkauskerros, vain 20 cm, savi ruosteenruskeaa. Lähellä jokea, pinnalla näkyi muutamia nyrkinkokoisia kiviä. Ei löytöjä.

Akdg6614:14. Koeoja 4. Pohjoisesta.

Oja 5

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675474, I (ETRS-GK25) 25478451

Mitat: 1 x 31 metriä

Havainnot: Kyntökerroksen alla on voimakkaan punertavaa savimaata ohuena kerroksena. Todennäköisesti kyseessä on kuitenkin luontainen ilmiö. Kyntökerros 25-30 cm, punainen rantu 5-20 cm sen alla. Ei löytöjä.

Akdg6614:16. Koeoja 5. Etelästä.

Akdg6614:15. Koeoja 5 profiili. Punertavaa savea.

Oja 6

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675613, I (ETRS-GK25) 25478408

Mitat: 1 x 24 metriä

Havainnot: Ojan pohjoispäästä on löytöjä. Löydöt ovat vihreää pullolasia, posliinia ja punasaviastioiden paloja. Valokuvat liitteessä I. Noin 2 m alalla kynnyksen alla on 5 cm paksu multainen tai hiilinen läikikäs tumma kerros, joka ole kokonaan esillä. Hiilialueen keskikoordinaatti on ETRS-GK25 P= 6675620,5; I= 25478403,3.

Akdg6614:18. Koeoja 6 pohjoispää. Hiililaikkuja. Etelästä.

Akdg6614:17. Koeoja 6 profiili. Ohut hiilikerros kyntökerroksen alaosassa.

Akdg6614:19. Koeoja 6 eteläpää. Pohjoisesta.

Oja 7

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675585, I (ETRS-GK25) 25478460

Mitat: 1 x 17 metriä

Havainnot: Normaali kyntökerros, savimaata. Löytönä liitupiipun varsikatkelma, punasaviastioiden paloja ja posliinia. Valokuvat liitteessä I.

Akdg6614:20. Koeoja 7. Pohjoisesta.

Oja 8

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675665, I (ETRS-GK25) 25478497

Mitat: 1 x 42 metriä

Havainnot: Vähäisiä löytöjä kyntökerroksesta, punasaviastian paloja ja posliinia. Ojan pohjoispäässä on kaksi kiveä ja hiilipilkkuja kyntökerroksen ja pohjasaven rajalla. Kivien halkaisija on 50 cm.

Akdg6614:26. Koeoja 8. Etelästä.

Akdg6614:27. Kivet koeoja 8 pohjoispäässä. Etelästä.

Oja 9

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675569, I (ETRS-GK25) 25478555

Mitat: 1 x 20 metriä

Havainnot: Savikkoa, ohut muokkaus 20 cm.

Oja 10

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675641, I (ETRS-GK25) 25478459

Mitat: 1 x 10 metriä

Havainnot: Löytöinä posliinia pohjoispuoliskosta. Muokkauskerros poikkeuksellisen paksu, 50 cm, multava.

Akdg6614:30. Koeoja 10. Etelästä.

Akdg6614:31. Koeoja 10 profiili.

Oja 11

Sijainti: keskikoordinaatti P (ETRS-GK25) 6675560, I (ETRS-GK25) 25478516

Mitat: 1 x 6 metriä

Havainnot: Löytöinä vähän posliinia. Kyntökerros 25 cm, sen alla ruosteenruskea raita ja savea.

Akdg6614:29. Koeoja 11. Pohjoisesta.

Koekuopat

Inventointialueen pieni osa ulottui Espoonjoen eteläpuolelle, Vantinmäentien ja joen väliin. Karttojen ja maaston perusteella tämäkin alue on ollut peltoa, mutta se on jäänyt pois käytöstä ja kasvaa pajupuita ja heinikkoa. Puiden lomaan kaivettiin lapiolla pieniä koepistoja. Niissä oli kaikissa samanlainen peltomaannos: pinnassa noin 30 cm pehmeämpää muokattua savea ja sen alla kovempi pohjasavi. Kuoppia ei dokumentoitu muuten kuin mittaamalla sijainti ja pohjakorko. Koekuopassa numero 8, joka sijaitsi lähellä joen törmää, oli muokkauskerroksen alla hieman hiiltä. Koekuopista ei tullut mitään löytöjä eikä ympäristössä ollut mitään maan päälle näkyviä rakenteita kuten kiviä. Koekuopat 12, 13 ja 14 kaivettiin peltoon koeojien 9 ja 11 väliin. Myös niissä oli vain peltosavea.

Akdg6614:10. Koekuoppa 2 joen eteläpuolella.

Koekuoppien koordinaatit:

nro	P (ETRS-GK25)	I (ETRS-GK25)	pinta	pohja
1	6675279,045	25478344,15	3,446	3,083
2	6675277,05	25478351,03	3,699	3,288
3	6675280,522	25478356,22	3,595	3,242
4	6675285,623	25478365,3	3,788	3,502
5	6675288,147	25478352,94	3,438	3,216
6	6675298,174	25478354,49	3,455	3,01
7	6675309,433	25478360,79	3,291	2,835
8	6675316,015	25478368,48	3,519	3,086
9	6675305,834	25478371,15	3,704	3,516
10	6675308,036	25478384,38	-	3,238
11	6675295,395	25478402,59	3,296	3,245
12	6675568,425	25478539,51	4,28	4,036
13	6675565,193	25478526,41	4,472	4,133
14	6675554,512	25478534,79	4,259	4
15	6675319,393	25478381,4	3,49	3,128
16	6675314,86	25478396,06	3,373	2,996
17	6675286,373	25478382,51	3,602	3,403
18	6675275,227	25478406,74	4,108	3,759
19	6675274,777	25478420,38	3,347	3,099
20	6675282,62	25478416,88	3,695	3,358
21	6675288,771	25478412,87	3,439	3,098

3.4. Löydöt

Tarkkuusinventoinnin löydöt olivat tarkemmin ajoittamatonta materiaalia sekoittuneesta kyntökerroksesta eikä niitä talletettu. Liitupiipun katkelma ja kivilavakeramiikka-astian pohjapala kertovat kuitenkin siitä, että osa löydöistä voi olla kylätontin peruja, mutta niissäkään ei ole ajoittavia piirteitä. Pohjapalan halkaisija on 53 mm, ulkopinta on punertava ja savimassa harmaata. Kivilavakeramiikkaa löytyi Kauklahden Sakan kylätontin kaivauksilta vuosina 2002 – 2003. Poistetuista löydöistä on kuvataulut raportin liitteenä. Suurin osa löydöistä oli valkoisia posliiniastioiden paloja, arvatenkin sen takia, että ne on helpoin havaita savimökkien joukosta.

4. Tulokset

Tutkimusalueelle kaivettiin kaivinkoneella 11 koeojaa ja 21 koekuoppaa, joilla pyrittiin kattamaan koko kaavoitettava alue satunnaisotoksella. Pellossa ei ollut mitään eroja maaperässä tai korkeussuhteissa, jotka olisivat voineet ohjata koeojien sijoittelua. Kolmen päivän tuloksettoman kaivamisen jälkeen pellon laajempaa avaamista tarkkuusinventointivaiheessa ei pidetty tarpeellisena. Koeojista saatujen tulosten perusteella pellon alueella ei ole kiinteitä rakenteita tai muuta muinaisjäännöksen viittaavaa. Kyntökerroksessa on jonkin verran historiallisen ajan löytöjä, ne liittyvät läheisiin kylätontteihin ja myöhempään asutukseen kaava-alueen ulkopuolella. Ainoat poikkeamat savimaasta olivat koeojan 6 pohjoispään heikko hiilikerros ja koeojan 8 kaksi kiveä. Joen rantapenkkoja tarkasteltiin silmämääräisesti. Kasvillisuus oli varsin tiheää heinää ja kaislikkoa eikä mitään rakenteita joen rannassa havaittu. Joen rantoihin tutustutaan tarkemmin tulevissa tutkimuksissa joen kunnostukseen liittyen.

Valokuvaluettelo

- akdg6614:1 Panoraama. Näkymä koilliseen. Ensimmäistä koeojaa kaivetaan.
- akdg6614:2 Työkuva. Koeoja 1 kaivetaan. Pohjoisesta.
- akdg6614:3 Koeoja 1. Etelästä.
- akdg6614:4 Koeoja 2. Etelästä.
- akdg6614:5 Koeoja 2 profiili.
- akdg6614:6 Koeoja 2 kaivetaan. Pohjoisesta.
- akdg6614:7 Inventointialuetta joen eteläpuolella Vantinmäentien varressa. Lännestä.
- akdg6614:8 Yleiskuva. Espoonjoki ja peltoa etelän suunnasta.
- akdg6614:9 Koekuopitusta joen eteläpuolella Vantinmäentien varressa. Lännestä.
- akdg6614:10 Koekuoppa 2 joen eteläpuolella.
- akdg6614:11 Koeoja 3. Etelästä.
- akdg6614:12 Lähikuva, koeoja 3. Etelästä.
- akdg6614:13 Työkuva. Koeoja 4 kaivetaan. Pohjoisesta.
- akdg6614:14 Koeoja 4. Pohjoisesta.
- akdg6614:15 Koeoja 5 profiili. Punertavaa savea.
- akdg6614:16 Koeoja 5. Etelästä.
- akdg6614:17 Koeoja 6 profiili. Ohut hiilikerros.
- akdg6614:18 Koeoja 6 pohjoispää. Hiililaikkuja. Etelästä.
- akdg6614:19 Koeoja 6 eteläpää. Pohjoisesta.
- akdg6614:20 Koeoja 7. Pohjoisesta.
- akdg6614:21 Lähikuva, koeoja 7. Pohjoisesta.
- akdg6614:22 Panoraama. Näkymä joen rantaan ja Fannsyn löytöpaikan suuntaan. Lännestä.
- akdg6614:23 Yleiskuva. Näkymä inventointialueen itälaidasta. Etelästä.
- akdg6614:24 Panoraama. Näkymä inventointialueesta idän suunnasta.
- akdg6614:25 Yleiskuva. Jokirantaa. Pohjoisesta.
- akdg6614:26 Koeoja 8. Etelästä.
- akdg6614:27 Kivet koeoja 8 pohjoispäässä. Etelästä.
- akdg6614:28 Koeoja 9. Pohjoisesta.

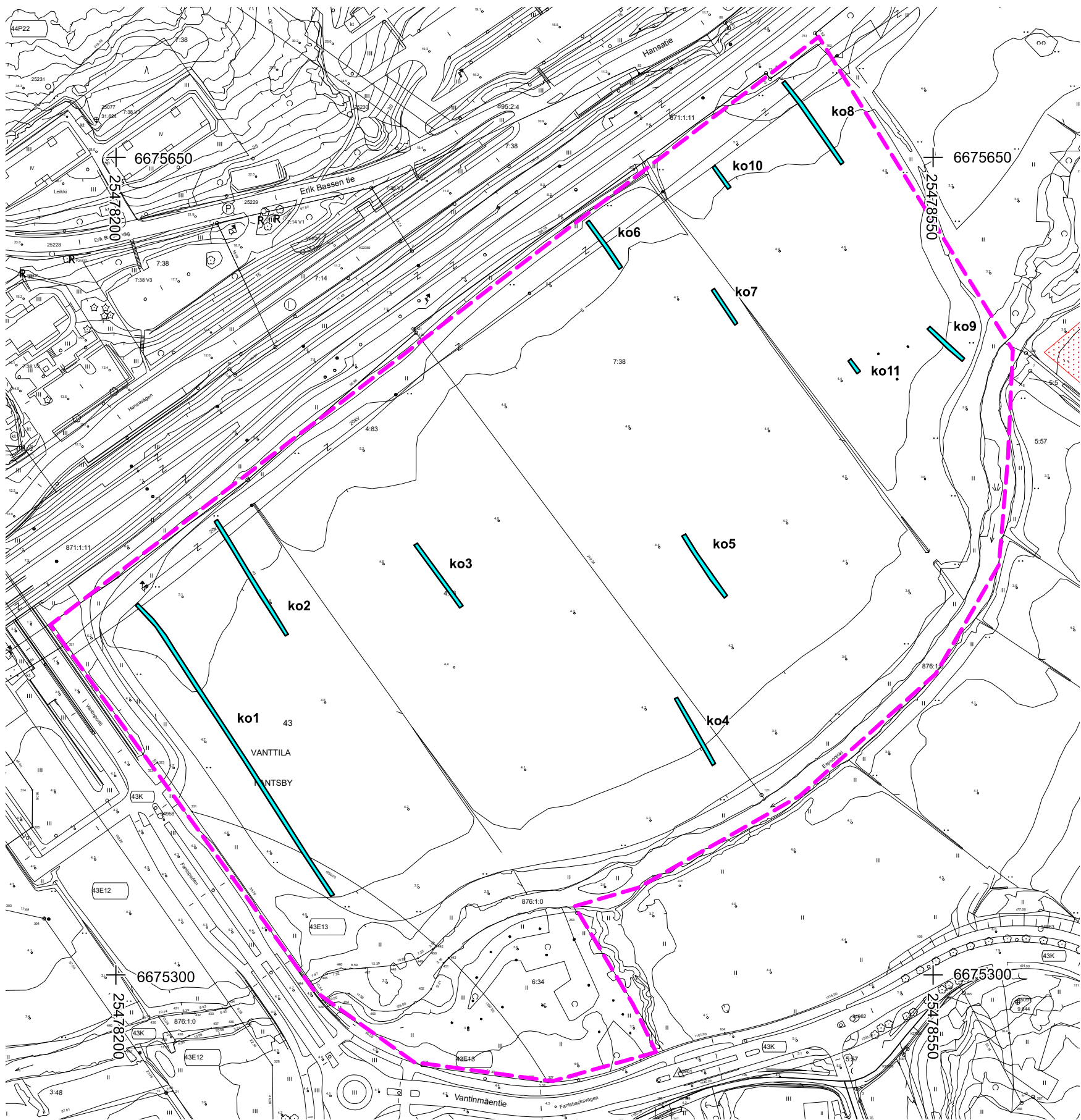
akdg6614:29 Koeoja 11. Pohjoisesta.

akdg6614:30 Koeoja 10. Etelästä.

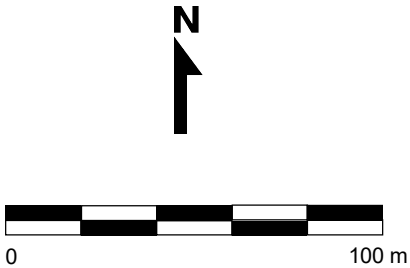
akdg6614:31 Koeoja 10 profiili.

Karttaluettelo

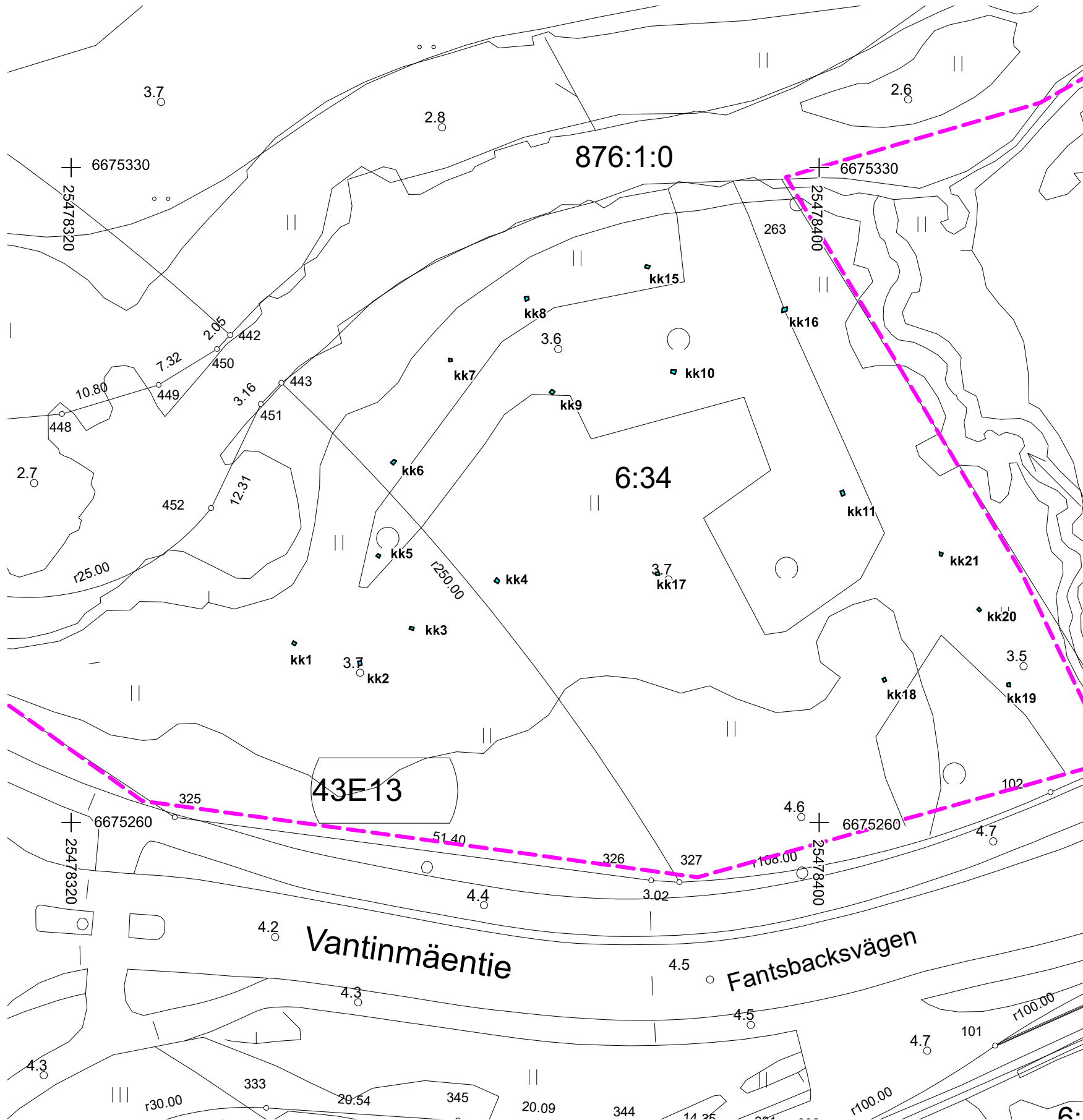
nro	tyyppi	aihe	mk
1.	Yleiskartta	Tutkimusalue ja kaikki kaivannot	1:2000
2.	Yleiskartta	Tutkimusalueen eteläosa ja koekuopat	1:500

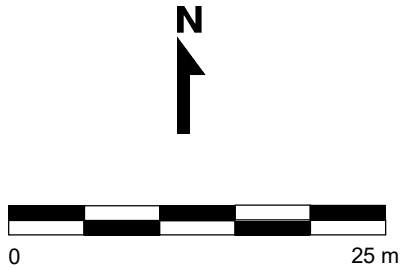
- tutkittava kaava-alue
- kaivettu koeja tai koekuoppa
- muinaisjäännösrajauskset muinaisjäännösrekisterin mukaan

ESPOO Lasihytti kaava-alueen koillisosa		Yleiskartta tutkimusalue ja kaikki kaivannot	
Johanna Seppä 2020		Pohjakartta © Espoon kaupunki mk 1:2000	
mitt. O. Eranti ja J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: ETRS-GK 25 Korkeus: N2000	kartta 1
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

- tutkittava kaava-alue
- kaivettu koeoja tai koekuoppa

ESPOO Lasihytti kaava-alueen koillisosa Johanna Seppä 2020		Yleiskartta tutkimusalueen eteläosa ja koekuopat Pohjakartta © Espoon kaupunki mk 1:500	
mitt. O. Eranti ja J. Seppä digit. Johanna Seppä		Koord.: ETRS-GK 25 Korkeus: N2000	kartta 2
MUSEOVIRASTO ARKEOLOGISET KENTTÄPALVELUT			

LIITE I

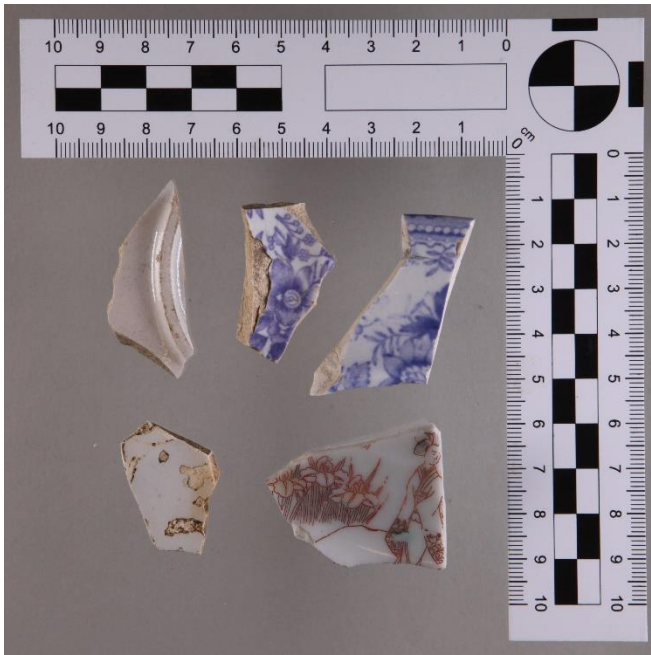
Kuvataulu, poistetut löydöt

Koeja 1. Posliinia ja pullolasia.

Koeja 1. Pienen lasitetun kivasavikeramiikka-astian pohjakatkelma ja punasaviastioiden paloja.

Koejoja 6. Posliinia.

Koejoja 6. Pullolasia ja punasaviastioita.

Koeja 7. Liitupiipun varren katkelma, punasaviastiaa ja posliinia.

Koeja 8. Punasaviastiaa ja posliinia.

Koeja 9. Pullolasia ja posliinia.

Koeja 10. Tasolasia, pullolasia, posliinia ja palaneen luun pala.

Koeoja 11. Posliinia.